

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ**

**«Д. СЕРІКБАЕВ атындағы
ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ТЕХНИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ»
КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМ**

**АКАДЕМИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ ДЕПАРТАМЕНТІ
ОҚУ ПРОЦЕСІН ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ МОНИТОРИНГ БӨЛІМІ**

ИНТЕГРАЦИЯЛАНҒАН МЕНЕДЖМЕНТ ЖҮЙЕСІ

БЕКІТЕМІН

Басқарма мүшесі – академиялық
мәселелер жөніндегі проректор
«Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ
А.Х. Машекенова
06.12.2024ж.

**«Д. СЕРІКБАЕВ атындағы ШҚТУ» КЕАҚ
БАРЛЫҚ ЖАЗБАША ЖҰМЫС ТҮРЛЕРІНДЕ КӨШІРІП АЛУДЫ
(ПЛАГИАТ) ТЕКСЕРУДЕН ӨТКІЗУ ТУРАЛЫ
ЕРЕЖЕ**

«ШҚТУ» КЕАҚ Е 038-II-2024

«Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғам		Екінші редакция:
Интеграцияланған менеджмент жүйесі	КЕАҚ ШҚТУ Е 038-ІІ -2024 «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ барлық жазбаша жұмыс түрлерінде көшіріп алуды (плагиат) тексеруден өткізу туралы Ереже	Бет. 2 і 11

2024

«Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғам		Екінші редакция:
Интеграцияланған менеджмент жүйесі	КЕАҚ ШҚТУ Е 038-ІІ -2024 «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ барлық жазбаша жұмыс түрлерінде көшіріп алуды (плагиат) тексеруден өткізу туралы Ереже	Бет. 3 і 11

«Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ-да көшіріп алудың (плагиаттың) бар-жоғына жазбаша жұмыстардың барлық түрлерін тексеру тәртібі туралы ережені ISO 9001:2015, ISO 37001:2016 халықаралық стандарттары негізінде, сондай-ақ сапаны қамтамасыз ету жөніндегі стандарттар мен ұсынымдар негізінде Академиялық қызмет департаментінің оқу процесін ұйымдастыру және мониторингілеу бөлімі әзірледі жоғары білім кеңістігінде ESG.

«ШҚТУ» КЕАҚ академиялық кеңесінің отырысында талқыланды, 23.10.2024ж. №1 хаттама.

Бекітілген күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

«Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғам		Екінші редакция:
Интеграцияланған менеджмент жүйесі	КЕАҚ ШҚТУ Е 038-ІІ -2024 «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ барлық жазбаша жұмыс түрлерінде көшіріп алуды (плагиат) тексеруден өткізу туралы Ереже	Бет. 4 і 11

Мазмұны

1. Мақсаты және қолдану саласы	4
2. Нормативтік құжаттар	4
3. Терминдер мен анықтамалар. Қысқартулар	5
4. Жалпы ережелер	6
5. Жауапкершілік және өкілеттіктер	7
6. Жазбалар	8
1 қосымша – Көшіріп алуды тексеру туралы есеп	9
2 қосымша – Өзгерістерді тіркеу парағы	10

«Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғам		Екінші редакция:
Интеграцияланған менеджмент жүйесі	КЕАҚ ШҚТУ Е 038-II -2024 «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ барлық жазбаша жұмыс түрлерінде көшіріп алуды (плагиат) тексеруден өткізу туралы Ереже	Бет. 5 і 11

1. Мақсаты және қолдану саласы

1. Осы ереже «Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңының талаптарына, мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына, ұйымдар қызметінің үлгілік қағидаларына сәйкес жарияланған көздерден заңсыз қарыз алудың болуына дипломдық жұмыстарды / жобаларды, магистрлік диссертацияларды / жобаларды, докторлық диссертацияларды, курстық жұмыстарды / жобаларды, рефераттарды, эсселерді және басқа да жазбаша жұмыстардың түрлерін тексеру тәртібін айқындайды жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру.

Ереже ұйымның сапасын және оқу процесінің тиімділігін арттыру мақсатында енгізіледі.

Ереженің талаптары «ШҚТУ» КЕАҚ барлық құрылымдық бөлімшелері үшін міндетті болып табылады

Бұл «ШҚТУ» КЕАҚ ішкі нормативтік құжаты болып табылады және сапа менеджменті жүйесіне тексерулер жүргізу кезінде сертификаттау органдарының аудиторларынан басқа Тараптарға, сондай - ақ «ШҚТУ» КЕАҚ Басқарма Төрағасы – ректорының рұқсатымен серіктес тұтынушыларға (олардың талабы бойынша) ұсынуға жатпайды.

2. Нормативтік құжаттар

2. Ережені әзірлеу кезінде келесі нормативтік құжаттар пайдаланылды:

1) «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III Заңы;

2) «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы №595 бұйрығы;

3) «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі №2 бұйрығы;

4) «Кредиттік оқыту технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі №152 бұйрығы;

5) ISO 9000:2015 сапа менеджменті жүйелері. Негізгі ережелер мен сөздік;

6) ISO 9001:2015 сапа менеджменті жүйелері. Талаптар;

7) ISO 37001:2016 сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйелері. Талаптар және қолдану жөніндегі Нұсқаулық;

8) Еуропалық жоғары білім беру кеңістігінде сапаны қамтамасыз ету жөніндегі стандарттар мен ұсынымдар (ESG – 2015);

9) «ШҚТУ» КЕАҚ Е 089-II-2024 «Д. Серікбаева атындағы ШҚТУ хабаршысы»

«Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғам		Екінші редакция:
Интеграцияланған менеджмент жүйесі	КЕАҚ ШҚТУ Е 038-II -2024 «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ барлық жазбаша жұмыс түрлерінде көшіріп алуды (плагиат) тексеруден өткізу туралы Ереже	Бет. 6 і 11

ғылыми журналында қолжазбаларды рецензиялау туралы Ереже;

10) «ШҚТУ» КЕАҚ 150-I-2024 «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ «SOCIAL SCIENCES & DIGITAL HUMANITIES» ғылыми журналында қолжазбаларды рецензиялау туралы Ереже;

11) «ШҚТУ» КЕАҚ Е 154-I-2024 Монографиялар шығарудың талаптары мен тәртібі туралы Ереже.

3. Терминдер мен анықтамалар. Қысқартулар

3. Осы Ережеде тиісті анықтамалары мен қысқартулары бар мынадай терминдер пайдаланылады.

1) **Дипломдық жұмыс** - білім беру бағдарламасының бейініне сәйкес келетін өзекті проблеманы студенттің өз бетінше зерделеу нәтижелерін жинақтауды білдіретін бітіру жұмысы;

2) **Дипломдық жоба** - жобалық тәсілдерді қолдана отырып және (немесе) бизнес - жобаларды, модельдерді, сондай-ақ шығармашылық сипаттағы жобаларды және басқа да жобаларды дайындау түрінде орындалған, білім беру бағдарламасының бейініне сәйкес келетін қолданбалы міндеттерді дербес шешуді білдіретін студенттің бітіру жұмысы;

3) **Магистрлік диссертация** - ғылым мен техниканың қазіргі заманғы теориялық, әдістемелік және технологиялық жетістіктеріне негізделген, таңдалған білім беру бағдарламасы саласындағы өзекті мәселенің теориялық және / немесе практикалық әзірлемелерін қамтитын дербес ғылыми зерттеу болып табылатын ғылыми - педагогикалық магистратура магистрантының бітіру жұмысы;

4) **Магистрлік жоба** - таңдаған білім беру бағдарламасының өзекті мәселесінің қолданбалы мәселесін шешуге мүмкіндік беретін теориялық және (немесе) эксперименттік нәтижелерді қамтитын дербес зерттеу болып табылатын бейінді магистратура магистрантының бітіру жұмысы;

5) **Докторлық диссертация** – жиынтығын жаңа ғылыми жетістік ретінде саралауға болатын теориялық ережелер әзірленген немесе ғылыми проблема шешілген не ғылыми негізделген техникалық, экономикалық немесе технологиялық шешімдер баяндалған дербес зерттеу болып табылатын докторанттың ғылыми жұмысы;

6) **Оқулық** - жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына немесе жұмыс оқу бағдарламасына (силлабусқа) сәйкес білім алушылардың игеруі үшін міндетті оқу материалының жүйелендірілген баяндамасын қамтитын нақты пән бойынша оқытуға арналған негізгі кітап;

7) **Оқу құралы** - оқулықты толықтыратын немесе оны ішінара немесе толығымен алмастыратын оқу басылымы. Оқу құралының мазмұны сонымен қатар жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талаптарын қанағаттандыруы және нақты пән бойынша

«Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғам		Екінші редакция:
Интеграцияланған менеджмент жүйесі	КЕАҚ ШҚТУ Е 038-ІІ -2024 «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ барлық жазбаша жұмыс түрлерінде көшіріп алуды (плагиат) тексеруден өткізу туралы Ереже	Бет. 7 і 11

бағдарламаны ашуы тиіс;

8) **Монография** - бір проблеманы немесе тақырыпты толық және жан-жақты зерттеуді қамтитын және бір немесе бірнеше авторға тиесілі ғылыми немесе ғылыми-көпшілік басылым;

9) **Реферат** - реферат авторының қосымша түсіндірмелерінсіз немесе сын ескертулерінсіз негізгі нақты мәліметтер мен қорытындыларды қамтитын құжат мазмұнының қысқаша дәл баяндалуы;

10) **Эссе** - қандай да бір нақты тақырып бойынша еркін, жеке-авторлық түрде жазылған шағын көлемді эссе;

11) **Курстық жоба** - жеке ғылыми теориялық-практикалық жұмыс түрінде ұсынылған, бейіндеуші пәндер бойынша студенттің алған және меңгерген білімін бақылау нысаны;

12) **Курстық жұмыс** - бұл дербес ғылыми зерттеу элементтері бар білім алушының оқу жұмысының түрі;

13) **Есеп** - бұл плагиатқа қарсы жүйе құрған қарыз алу үшін мәтінді тексерудің нәтижесі;

14) **Плагиат** - басқа адамдардың идеяларының немесе өнертабыстарының авторлығын қасақана иемдену және өз атымен басқа біреудің туындысын, қарыз алу көзін көрсетпей басқа адамдардың туындыларының үзінділерін жариялау. Плагиат екі түрде жүзеге асырылуы мүмкін: негізгі мәтіннің сөзбе – сөз баяндалуы немесе парафраза-қарызға алынған мәтіннің мазмұнын өзгертпестен сөздер мен сөз тіркестерін ауыстыра отырып, басқа біреудің мәтінін ұсыну;

15) **Көшіріп алу** – түпнұсқаға өзгерістер енгізбестен басқа автор мәтінінің бір бөлігін өз мәтініне енгізу;

16) **«Д. Серікбаева атындағы ШҚТУ» КЕАҚ** – «Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті» Коммерциялық емес акционерлік қоғамы;

17) **Қолжазба** - мәтіндік редакторда басылған немесе өңделген құжат, зерттеуші баспаға ұсынған;

18) **ҒПҚ** – ғылыми – педагогикалық қызметкер.

4. Жалпы ережелер

4. Студенттердің дипломдық жұмыстарды / жобаларды, магистрлік диссертацияларды / жобаларды, докторлық диссертацияларды, курстық жұмыстарды (жобаларды), практика бойынша есептерді, рефераттарды, эсселерді және басқа да жазбаша жұмыстардың түрлерін өз бетінше орындауын бақылау, сондай-ақ олардың өзін-өзі тәрбиелеу деңгейін арттыру және зияткерлік меншік құқықтарын сақтау мақсатында тексерілетін субъектілерден ақпарат алу дәрежесін анықтауға мүмкіндік беретін плагиатқа қарсы жүйе пайдаланылады жұмыс.

5. Білім алушылардың жазбаша жұмыстарының мынадай түрлері міндетті тексеруге жатады:

«Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғам		Екінші редакция:
Интеграцияланған менеджмент жүйесі	КЕАҚ ШҚТУ Е 038-II -2024 «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ барлық жазбаша жұмыс түрлерінде көшіріп алуды (плагиат) тексеруден өткізу туралы Ереже	Бет. 8 і 11

- 1) дипломдық жұмыстар / жобалар;
- 2) магистрлік диссертациялар / жобалар;
- 3) докторлық диссертациялар;
- 4) курстық жұмыстар (жобалар);
- 5) кәсіптік, педагогикалық және зерттеу практикалары бойынша есептер;
- 6) рефераттар;
- 7) эссе және т. б.

6. Жарияланымға ұсынылған ҒПҚ-ның ғылыми жұмыстары (мақала қолжазбасы, монография) плагиатқа қарсы жүйеде де тексеруге жіберіледі.

7. ҒПҚ-ның және білім алушылардың барлық жазбаша жұмыстарының плагиатының бар - жоғын тексеру екі реттен артық жүргізілмейді. Плагиатқа алғашқы тексеру тегін жүргізіледі, кейінгі тексерулер «Д.Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ бекітілген прејскурантына сәйкес төленеді.

8. Университет жыл сайын плагиаттың бар-жоғын оң тексеру үшін жазбаша жұмыстың әрбір түрі бойынша мәтіннің өзіндік ерекшелігінің көрсеткіштерін белгілейді.

9. Плагиатқа қарсы жүйеге жүктелетін жұмыс мәтінінің қасақана бұрмалануы, атап айтқанда, жұмысты жүктеу кезінде мәтін фрагменттерін өткізіп жіберу, қаріпті ауыстыру, әріптерді ауыстыру (басқа алфавиттегі таңбаларды пайдалану), интервалдар (әріптер арасындағы қашықтықтың ұлғаюы), микро бос орындар (нөлдік өлшемдегі бос орындар саны), ақ белгілер (тандалған таңбалар саны мәтінге арнайы таңбаларды қосу, сөздердің ретін өзгерту, сөздерді қосу немесе жою түріндегі мәтіндік фрагменттерді манипуляциялау, жеке сөздерді синонимдермен ауыстыру түлекке қатысты тәртіптік шараларды қолдану үшін негіз болып табылады.

10. Плагиатқа қарсы жүйені пайдалана отырып тексеруден өтпеген жұмыстардың авторлары оларды пысықтауға және қайта тексеруге құқылы.

11. Бітіру жұмысын қайта тексеру кезінде теріс қорытынды алған жағдайда білім алушы жұмысқа түзетулер енгізілгеннен кейін плагиатқа қосымша тексеру мүмкіндігі туралы шешім қабылдау туралы мектептің Сапасын қамтамасыз ету жөніндегі комиссияға өтініш жазады. Комиссия қосымша тексеруге жұмысқа рұқсат беру туралы хаттамалық қорытынды береді, оны Комиссия хатшысы Академиялық қызмет департаментінің директорына береді.

12. Қайта тексеру кезінде теріс қорытынды алынған жағдайда редактор мақаланың қолжазбасын қабылдамайды.

5. Жауапкершілік және өкілеттіктер

13. Плагиатқа жұмыстарды жоспарлауға және тексеруді жүзеге асыруға жауапкершілік Академиялық қызмет департаментінің директорына жүктеледі.

«Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғам		Екінші редакция:
Интеграцияланған менеджмент жүйесі	КЕАҚ ШҚТУ Е 038-ІІ -2024 «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ барлық жазбаша жұмыс түрлерінде көшіріп алуды (плагиат) тексеруден өткізу туралы Ереже	Бет. 9 і 11

14. Ғылыми жетекші білім алушыларға плагиатқа қарсы жүйеде өту үшін белгіленген мерзімде жазбаша жұмыстың түпкілікті нұсқасын ұсынуға жауапты болады және оның түпнұсқалығы туралы шешім қабылдайды.

15. Плагиатқа қарсы жүйені тек университеттің білім алушылары мен қызметкерлерінің жұмысын тексеру үшін пайдалануға рұқсат етіледі.

6. Жазбалар

16. Осы Ереже бойынша жұмыс барысында сапа бойынша жазбаларға мыналар жатады:

- 1) көшіріп алуды (плагиат) тексеру туралы есеп.

«Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғам		Екінші редакция:
Интеграцияланған менеджмент жүйесі	КЕАҚ ШҚТУ Е 038-П -2024 «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» КЕАҚ барлық жазбаша жұмыс түрлерінде көшіріп алуды (плагиат) тексеруден өткізу туралы Ереже	Бет. 10 і 11

1 қосымша

Көшіріп алуды (плагиат) тексеру туралы есеп

Отчет предоставлен сервисом
«Антиплагиат» - <http://ektukz.antiplagiat.com>

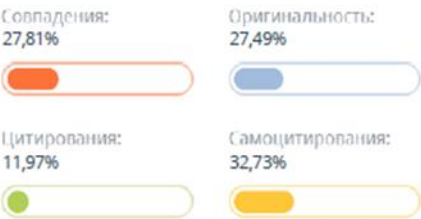

Отчет о проверке

Автор: Ашимбаев
Название документа: Докторская диссертация

Проверяющий: Антиплагиат - -
Организация: Восточно-Казахстанский технический университет им. Д. Серикбаева

РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОВЕРКИ

«Совпадения», «Цитирования», «Самоцитирования», «Оригинальность» являются отдельными показателями, отображаются в процентах и в сумме дают 100%, что соответствует проверенному тексту документа.

Есть подозрения на следующие группы маскировки заимствований: Замена символов на страницах: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10... еще на 156 стр. ; Связность текста

- Совпадения — фрагменты проверяемого текста, полностью или частично сходные с найденными источниками, за исключением фрагментов, которые система отнесла к цитированию или самоцитированию. Показатель «Совпадения» – это доля фрагментов проверяемого текста, отнесенных к совпадениям, в общем объеме текста.
- Самоцитирования — фрагменты проверяемого текста, совпадающие или почти совпадающие с фрагментом текста источника, автором или соавтором которого является автор проверяемого документа. Показатель «Самоцитирования» – это доля фрагментов текста, отнесенных к самоцитированию, в общем объеме текста.
- Цитирования — фрагменты проверяемого текста, которые не являются авторскими, но которые система отнесла к корректно оформленным. К цитированиям относятся также шаблонные фразы; библиография; фрагменты текста, найденные модулем поиска «СПС Гарант: нормативно-правовая документация». Показатель «Цитирования» – это доля фрагментов проверяемого текста, отнесенных к цитированию, в общем объеме текста.
- Текстовое пересечение — фрагмент текста проверяемого документа, совпадающий или почти совпадающий с фрагментом текста источника.
- Источник — документ, проиндексированный в системе и содержащийся в модуле поиска, по которому проводится проверка.
- Оригинальный текст — фрагменты проверяемого текста, не обнаруженные ни в одном источнике и не отмеченные ни одним из модулей поиска. Показатель «Оригинальность» – это доля фрагментов проверяемого текста, отнесенных к оригинальному тексту, в общем объеме текста.

Обращаем Ваше внимание, что система находит текстовые совпадения проверяемого документа с проиндексированными в системе источниками. При этом система является вспомогательным инструментом, определение корректности и правомерности совпадений или цитирований, а также авторства текстовых фрагментов проверяемого документа остается в компетенции проверяющего.

